

MINISTERSTVO VNITRA

- ODBOR VŠEOBECNÉ SPRÁVY -

140 21 Praha 4, náměstí Hrdinů 3

Č.j.: MV-30764-1/VS-2009

V Praze dne 29. dubna 2009

Počet listů: 3

Počet příloh: 0

Rozeslat dle rozdělovníku

INFORMACE č. 2/2009

Změna příjmení nezletilého dítěte

- poručníci, pěstouni, opatrovník, správní poplatky

Jméno, popřípadě jména, nebo příjmení lze změnit fyzické osobě pouze na základě její žádosti, případně žádosti jejích zákonných zástupců. Změna jména nebo příjmení se nepovolí, jestliže by změna byla v rozporu s potřebami a zájmy nezletilého (§ 72 odst. 1 a 4 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o matrikách“).

I. V případě změny jména nebo příjmení nezletilého dítěte zákon o matrikách vychází z toho, že tato změna je tak podstatnou věcí při výkonu rodičovské zodpovědnosti, že se na ní **rodiče** musí vždy dohodnout, tj. oba rodiče s ní musí vyslovit souhlas. Pokud se tak nestane, v ustanovení § 76 odst. 2 zákona o matrikách se proto stanoví, že při podání žádosti o povolení změny jména nebo příjmení nezletilého dítěte může být souhlas druhého rodiče se změnou jména nebo příjmení tohoto dítěte nahrazen pravomocným rozhodnutím soudu. Tento soud však není oprávněn rozhodovat o tom, zda se změna jména nebo příjmení nezletilého dítěte povolí či nepovolí, ale pravomocné rozhodnutí soudu nahrazuje souhlas k podání žádosti o změnu jména nebo příjmení u příslušného matričního úřadu za rodiče druhého.

O vlastním povolení či nepovolení změny jména nebo příjmení nezletilého dítěte rozhoduje na základě podané žádosti jednoho z rodičů a výše uvedeného rozhodnutí soudu, nahrazujícího písemný souhlas druhého rodiče, matriční úřad, v jehož správním obvodu má nezletilé dítě, o jehož změně jména či příjmení má být rozhodováno, trvalý pobyt (§ 74 odst. 1 zákona o matrikách).

II. Jestliže rodiče dítěte zemřeli, byli zbaveni rodičovské zodpovědnosti, výkon jejich rodičovské zodpovědnosti byl pozastaven nebo nemají způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, ustanoví soud dítěti **poručníka**, který bude nezletilého vychovávat, zastupovat a spravovat jeho majetek místo jeho rodičů (§ 78 zákona o rodině). Jakékoli rozhodnutí poručníka v podstatné věci týkající se dítěte vyžaduje schválení soudem (§ 80 odst. 4 zákona o rodině). Změna příjmení nezletilého je podstatnou věcí týkající se dítěte.

Z výše uvedeného lze vyvozovat, že po schválení soudem může ustanovený poručník nezletilého jakožto jeho zákonný zástupce podat žádost o povolení změny příjmení nezletilého podle ustanovení § 72 odst. 1 zákona o matrikách.

III. Soud může svěřit dítě do pěstounské péče fyzické osobě, jestliže zájem dítěte vyžaduje svěřením do takové péče a osoba **pěstouna** poskytuje záruku řádné výchovy dítěte (§ 45a odst. 1 zákona o rodině). Pěstoun při péči o osobu dítěte vykonává přiměřeně práva a povinnosti rodičů. Nemá vyživovací povinnost k dítěti a právo zastupovat dítě a spravovat jeho záležitosti má jen v běžných věcech. Má-li pěstoun za to, že rozhodnutí zákonného zástupce dítěte není v souladu se zájmem dítěte, může se domáhat rozhodnutí soudu (§ 45c odst. 2 zákona o rodině). Změna příjmení nezletilého není běžnou věcí týkající se dítěte. Pěstouni proto musí požádat příslušný soud o souhlas s podáním žádosti o povolení změny příjmení dítěte, pokud rodiče takovou žádost nepodají.

* * *

Matriční úřad rozhoduje o povolení změny příjmení ve správním řízení. Proti zamítavému rozhodnutí matričního úřadu se rodiče mohou odvolat ke krajskému úřadu, jde-li o rozhodnutí úřadu městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města, k magistrátu územně členěného statutárního města.

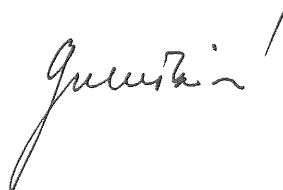
Za vydání povolení změny příjmení hanlivého, výstředního, směšného, zkomoleného, cizojazyčného nebo na dřívější příjmení vybere matriční úřad správní poplatek ve výši Kč 100,-; za vydání povolení změny jména nebo příjmení v ostatních případech vybere správní poplatek ve výši Kč 1 000,- (položka 11 sazebníku uvedeného v příloze zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

Správní poplatek ve výši Kč 100,- vybere matriční úřad za povolení změny příjmení dítěte

- svěřeného do náhradní rodinné péče na příjmení poručníka nebo pěstouna, nebo
 - na společné příjmení poručníků nebo pěstounů anebo
 - příjmení dohodnuté pro jejich vlastní děti, pokud poručníky nebo pěstouny jsou prarodiče nebo sourozenci rodičů nezletilých dětí
- (bod 3. Poznámek uvedených u položky 11 sazebníku).

Žádáme, aby s obsahem shora uvedeného byly seznámeny všechny matriční úřady v působnosti krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a magistrátů měst Brna, Ostravy, Plzně a Magistrátu hl. m. Prahy.

JUDr. Kateřina Guluškinová
vedoucí oddělení státního občanství a matrik

Rozdělovník:

- všem krajským úřadům
- všem odborům vnitřních věcí magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně
- odboru živnostenskému a občanskosprávnímu Magistrátu hl.m. Prahy